

Програма розвитку та функціонування
української мови як державної в усіх сферах суспільного життя
у Баштанській МТГ на 2024 – 2030 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення програми	Баштанська міська рада, виконавчий комітет Баштанської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	
3.	Розробник Програми	Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради
4.	Відповідальні виконавці Програми	Виконавчий комітет Баштанської міської ради Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради
5.	Учасники Програми	Виконавчий комітет Баштанської міської ради Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради Підприємства, установи та організації усіх форм власності, громадські, благодійні та релігійні організації
6.	Термін реалізації Програми	2024 -2030 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	У межах фінансового ресурсу
	у тому числі:	
7.1	коштів бюджету Баштанської міської територіальної громади	У межах фінансового ресурсу
7.2	коштів інших джерел	У межах фінансового ресурсу

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розвитку та функціонування української мови у Баштанській міській територіальній громаді на 2024-2030 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до:

статті 10 Конституції України, Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної";

Стратегії популяризації української мови до 2030 року "Сильна мова - успішна держава", затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 596-р;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 474 "Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року»;

рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови, до завдань якого належить захист української мови як державної, захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених Законом України.

Програма розроблена для забезпечення дотримання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Баштанської міської територіальної громади, сприяння опануванню нею та підвищення престижу використання, посилення її ролі в українському суспільстві, як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору.

Мова – найважливіший засіб людського спілкування, визначальна ознака держави, безцінна й невичерпна скарбниця культурного надбання народу.

Утвердження державності української мови – це стратегічна мета, реалізація якої забезпечить зміцнення культурно-духовних основ українського народу.

Програма спрямована на популяризацію української мови та культури, формування національної свідомості через найширший спектр культурних, науково-практичних та інформаційних заходів.

II. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

1. Державна мовна політика потребує постійного удосконалення практично в усіх сферах суспільного життя, зокрема в освіті та культурі, засобах масової інформації, державному управлінні, правовій, військовій сфері, сферах обслуговування та виробництва. Йдеться як про кількісні показники - частка використання української мови, так і про якісні характеристики - застосування української мови відповідно до вимог українського правопису та стандартів державної мови.

2. У зв'язку з цим актуалізувалися такі потреби:

1) забезпечення інституційної спроможності реалізації державної мовної політики;

2) зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;

3) забезпечення дотримання органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості

використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;

4) мотивування населення Баштанської міської територіальної громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;

5) сприяння запровадженню відкритих онлайн-курсів з української історії та культури, розроблення та відкриття мережі курсів з вивчення української мови (в тому числі дистанційних та онлайн-курсів) для різних категорій осіб;

6) покращення якості викладання державної мови в закладах освіти;

7) розвиток та наповнення електронних баз бібліотечних закладів громади та забезпечення вільного доступу до неї користувачів;

8) підтримка інновацій, нових знань та розвитку сучасних культурних індустрій, покращення якості україномовного культурного продукту у відеомережі, закладах культури громади;

9) сприяння створенню інформаційної, у тому числі медійної та друкованої україномовної продукції для населення;

10) створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах;

11) забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, в тому числі через засоби масової інформації, рекламу;

12) розширення україномовного інформаційного простору.

III. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

1. Метою Програми є:

1) розширення сфери вживання державної мови, виховання любові, поваги, шанобливого ставлення до неї у жителів Баштанської територіальної громади;

2) визначення стратегічних пріоритетів та орієнтирів у подоланні деформацій національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору;

3) забезпечення мовних прав громадян Баштанської територіальної громади та єдності України;

4) дотримання норм законів України щодо забезпечення культурно-мовних прав громадян;

5) сприяння володінню населення Баштанської територіальної громади українською мовою та вільного володіння випускниками закладів освіти громади українською мовою;

6) мотивування населення Баштанської міської територіальної громади використовувати українську мову;

7) наданні всіх послуг, інформації про товари та їх інформаційне наповнення українською мовою;

8) домінуванні української мови в інформаційному середовищі та ін.

IV. ОЧІКУВАННІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. Виконання Програми забезпечить поширення функцій та сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде

здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

2. Виконання Програми дасть змогу:

- 1) Практично реалізувати статтю 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя.
- 2) Розширити функціонування української мови у засобах масової інформації, сфері культури, освіти та науки громади;
- 3) Зміцнити комунікативний потенціал української мови та покращення мовну культуру жителів Баштанської територіальної громади;
- 4) Збільшити кількість проведених культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на популяризацію української мови.
- 5) Збільшити обсяг поповнення бібліотечних фондів громади україномовною літературою та періодичними виданнями;
- 6) Неухильного дотримання надавачами послуг у сферах торгівлі, медичного, транспортного та соціального обслуговування законодавчих актів щодо використання державної мови в процесі професійного спілкування.

3. Виконання Програми забезпечить поширення функцій та сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору.

V. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ

Забезпечення реалізації заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету міської територіальної громади в межах затверджених кошторисних призначень та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України. Обсяг фінансування Програми, за рахунок бюджетних коштів, буде визначатися щорічно, виходячи з фінансових можливостей бюджету на підставі обґрунтованих розрахунків, поданих її виконавцями.

VI. Основні заходи щодо реалізації Програми

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Заходи і проекти Програми	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування	Відповідальні виконавці	Очікуваний результат
				2024-2030рр.		
Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову в діяльності органів місцевого самоврядування	Дотримання мовного законодавства при веденні ділової документації у виконавчому комітеті Баштанської міської ради та її підпорядкованих комунальних закладах, установах, організаціях та підприємствах	постійно	Не потребує фінансування	-	Виконавчий комітет Баштанської міської ради	Популяризація української мови та культури
	Неухильне використання української мови при проведенні конкурсів щодо заміщення вакантних посад в органах місцевого самоврядування	постійно	Не потребує фінансування	-	Виконавчий комітет Баштанської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову

Підвищення рівня володіння державною мовою серед населення	Неухильне дотримання закладами дошкільної, загальної середньої освіти провадження освітнього процесу українською мовою	постійно	Не потребує фінансування	-	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради	Підвищення рівня інформованості педагогічних працівників, учнів та вихованців ради
	Дотримання вимог законодавства про державну мову при проведенні культурно-масових, туристичних, спортивно-масових та молодіжних заходів	постійно	Не потребує фінансування	-	Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Виконання вимог законодавства про державну мову під час демонстрування кінофільмів	постійно	Не потребує фінансування	-	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову

					ради	
Сприяння функціонуванню державної мови в усіх сферах суспільного життя	Використання в закладах дошкільної, загальної середньої освіти навчальної літератури українською мовою	постійно	Не потребує фінансування	-	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Упровадження норм нової редакції Українського правопису в освітньому процесі	постійно	Не потребує фінансування	-	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Проведення конкурсів знавців української мови, культурно-просвітницьких заходів з ушанування державної мови в закладах освіти, квестів для учнів закладів загальної	постійно	Бюджет Баштанської міської територіальної громади, інші джерела	60 000,00	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради	Популяризація української мови серед учнівської молоді, підвищення рівня володіння рідною мовою

	середньої освіти , конкурсів інтерактивних плакатів, відеороликів тощо					
	Проведення етапів усеукраїнських і міжнародних мовно-літературних конкурсів: Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка; Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика; Усеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!»; Міжнародного проєкту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи»;	постійно	Бюджет Баштанської міської територіальної громади, інші джерела	30 000,00	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради	Популяризація української мови серед учнівської молоді, підвищення рівня володіння рідною мовою
	Проведення культурно-просвітницьких заходів,	постійно	Бюджет Баштанської	90 000,00	Відділ розвитку культури і туризму	Виховання в учнів патріотизму, любові

	спрямованих на популяризацію української мови та культури, збереження духовно-історичної спадщини України		міської територіальної громади, інші джерела		виконавчого комітету Баштанської міської ради	до рідного слова
	Проведення книжкових фестивалів, флешмобів, читацьких форумів, бібліотечних уроків, виставок літератури, інтерактивних виставок про українську мову тощо	щорічно	Бюджет Баштанської міської територіальної громади, інші джерела	30 000,00	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради	Популяризація української книги та культури
	Розміщення на офіційних веб-сайтах і сторінках соцмереж закладів освіти і культури інформації про норми української літературної мови, історію української державності, культурно-мистецьку спадщину українського	постійно	Не потребує фінансування	-	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради Відділ розвитку культури і туризму виконавчого	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови і культури

	народу				комітету Баштанської міської ради	
	Проведення заходів щодо поширення української мови серед дітей та молоді як невід'ємної частини національно-патріотичного виховання	постійно	Бюджет Баштанської міської територіальної громади, інші джерела	90 000,00	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради Відділ розвитку культури і туризму виконавчого комітету Баштанської міської ради	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови і культури
	Неухильне дотримання надавачами послуг у сферах торгівлі, транспорту і соціального обслуговування законодавства про державну мову	постійно	Не потребує фінансування	-	Виконавчий комітет Баштанської міської ради	Зміцнення статусу української мови у сфері обслуговування
	Дотримання мовної стійкості споживачами та надавачами послуг у сферах торгівлі,	постійно	Не потребує фінансування	-	Виконавчий комітет Баштанської міської ради	Популяризація української мови у сфері обслуговування

	транспорту і соціального обслуговування					
--	--	--	--	--	--	--

Примітка* Остаточний обсяг визначається рішенням Баштанської міської ради під час затвердження та внесення змін до бюджету Баштанської територіальної громади на відповідний бюджетний рік.

Заступник міського голови з питань
діяльності виконавчих органів ради

Світлана ЄВДОЩЕНКО